

**UNIwersytet Jagielloński
Wydział Prawa i Administracji
Katedra Prawa Gospodarczego Prywatnego**

L'arbitrabilité des litiges de droit privé – perspective comparatiste

(pl. Zdatność arbitrażowa sporów prywatnoprawnych – studium prawnoporównawcze)

Rozprawa doktorska przygotowana pod opieką

prof. dr hab. Andrzeja Szumańskiego (promotor, UJ)

prof. Bénédicte Fauvarque-Cosson (kopromotor, Université Paris II Panthéon-Assas)

Autor:

Lidia Sokolowska

Kraków 14 maja 2018

Streszczenie w języku polskim

Słowa kluczowe: zdatność arbitrażowa, arbitraż handlowy, kryteria normatywne, francuskie i polskie prawo arbitrażowe, perspektywa komparatystyczna

Streszczenie (pl)

Przedstawiona praca opisuje i uzasadnia obecny w doktrynie polskiego prawa postulat rewizji rodzimych unormowań sądownictwa prywatnego w zakresie zdatności arbitrażowej sporów.

Przyjęte w Polsce kryterium zdatności ugodowej nie zdaje egzaminu, jako wyznacznik zdatności arbitrażowej sporu z powodu podwójnej niejasności art. 1157 k.p.c. — konstrukcyjnej (niejasna konstrukcja przepisu) oraz merytorycznej (niedookreślone pojęcie). Biorąc pod uwagę prywatny charakter instytucji arbitrażu, bardziej adekwatne oraz precyzyjne wydają się zakorzenione w prawach romańskich odwołania do swobodnej rozporządzalności sporem. Najszerszy zakres zdatności arbitrażowej wynika jednakże z przyznania zdatności arbitrażowej wszystkim sporom majątkowym, o czym świadczy przykład ustawodawstw opartych o tradycję germańską.

Z uwagi na dorobek doktryny prawnej poszczególnych państw europejskich, analiza prawnoporównawcza nurtu romańskiego objęła zwłaszcza prawa francuskie, belgijskie, włoskie oraz szwajcarskie. Analiza rozwiązań nurtu germańskiego skoncentrowała się głównie na prawie niemieckim (z uwagi na jego wpływ na aktualną regulację prawa arbitrażowego w Polsce). W tej grupie przeanalizowano również uregulowania polskie. Analiza regulacji zdatności arbitrażowej w systemie Common Law objęła natomiast prawo angielskie i amerykańskie. Rozważania teoretyczne zostały przeprowadzone w oparciu o kryterium historyczne, kryterium teorii arbitrażu, kryterium jednolitości regulacji arbitrażu oraz właściwego kryterium zdatności arbitrażowej.

Całościowa analiza i porównanie już zrewidowanych rozwiązań legislacyjnych poszczególnych ustawodawstw europejskich — reprezentantów najważniejszych europejskich tradycji prawnych — w zakresie modelu regulacji zdatności arbitrażowej, pozwoliło na potwierdzenie i doprecyzowanie postulatów legislacyjnych *de lege lata* oraz *de lege ferenda* w odniesieniu do polskiej regulacji zdatności arbitrażowej. Celem niniejszej pracy jest nie tylko zwiększanie dorobku doktryny postulującej podwyższenie pewności obrotu na gruncie polskiego prawa, lecz także przyczynienie się do rozwoju spójnego i funkcjonalnego systemu sądownictwa arbitrażowego w Europie w myśl zasady, że stanowi ono „prywatną procedurę o publicznych konsekwencjach”.